

LİBYA ARAP HALK SOSYALİST BÜYÜK CEMAHİRİYESİ ÜLKE PROFİLİ

I.

TEMEL BİLGİLER

RESMİ ADI	Libya Arap Halk Sosyalist Büyük Cemahiriyesi
BAŞKENTİ	Trablus
NÜFUSU	5,631,585 (2004)
KONUŞULAN DİL	Arapça, İtalyanca, İngilizce
BAĞIMSIZLIK TARİHİ	1 Eylül 1969
DEVLET BAŞKANI	Albay Muammer Abu Minyar el-Kaddafi
DİN	Sünni Müslüman %97
ETNİK YAPI	Berberi ve Arap %97, Yunanlılar, Maltalılar, İtalyanlar, Mısırlılar, Pakistanlılar, Türkler, Hintliler, Tunuslular
DOĞAL KAYNAKLAR	Petrol, doğal gaz, alçı taşı
ÜYESİ OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR	ABEDA, AfDB, AFESD, AL, AMF, AMU, CAEU, CCC, ECA, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, Inmarsat, Intelsat, Interpol, IOC, ISO, ITU, MONUC, NAM, OAPEC, OAU, OIC, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UPU, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WtoO

COĞRAFİ VERİLER

ÜLKE SINIRLARI	4,348 km
YÜZÖLÇÜMÜ	1,759,540 km ²
KIYI UZUNLUĞU	1,770 km
KOMŞU ÜLKELERLE SINIRLARI	Cezayir 982 km, Çad 1,055 km, Mısır 1.115 km, Nijer 354 km, Sudan 383 km, Tunus 459 km
TOPRAĞIN KULLANIMI	Ekilebilir alan %1,03; sürekli mahsul %0,17; diğer %98,8
SULANAN ARAZİ	4,700 km ²

DEMOGRAFİK VERİLER (2004)

NÜFUS	5,631,585
NÜFUS ARTIŞ HIZI	%2,37
NÜFUS YAPISI	0-14 %34.2, 15-64 %61.7, 65- %4.1
ORTALAMA YAŞAM SÜRESİ	76,28
KADIN	78,58
ERKEK	74,1

SİYASİ YAPI

ANAYASAL SİSTEM	Cemahiriye sistemi
DEVLET BAŞKANI	Albay Muammer Abu Minyar el-Kaddafi
HÜKÜMET BAŞKANI	Halk Komitesi Genel Sekreteri Dr. Şükrü Muhammed Ghanem

ULAŞTIRMA (1999)

DEMİRYOLLARI	0 km
KARAYOLLARI	83,200 km
SU YOLLARI	-

ENERJİ ÜRETİMİ (2001)

ELEKTRİK ÜRETİMİ	20,2 milyar kW
FOSİL YAKITLAR	%100
ELEKTRİK İHRACATI	0
ELEKTRİK İTHALATI	0
PETROL ÜRETİMİ	1,4 milyon varil/gün
KANITLANMIŞ PETROL REZERVLERİ	29,8 milyar varil (2002)
DOĞAL GAZ ÜRETİMİ	6,2 milyar m ³
KANITLANMIŞ DOĞAL GAZ REZERVLERİ	1,3 trilyon m ³ (2002)

EKONOMİK VERİLER (2003)

GSYİH	35 milyar \$ (satınalma paritesine göre)
KİŞİ BAŞINA GSYİH	6,400 \$ (satınalma paritesine göre)
GSYİH BÜYÜME HIZI	%3.2
ENFLASYON ORANI	%2.8
İŞSİZLİK ORANI	%30 (2001)
DIŞ BORÇ	4.2 milyar \$
PARA BİRİMİ VE PARİTESİ	Libya Dinarı (LYD) 1 ABD \$ = 1,2 LYD (Ağustos 2004)
GSMH'NİN SEKTÖREL DAĞILIMI	Tarım %9, Sanayi %45, Hizmetler %46 (2001)
İŞGÜCÜNÜN SEKTÖREL DAĞILIMI	Tarım %17, Sanayi %29, Hizmetler %54 (1997)
BAŞLICA SANAYİ DALLARI	Petrol, işlenmiş gıda, tekstil, el sanatları, çimento
BAŞLICA TARIMSAL ÜRETİM	Buğday, arpa, zeytin, hurma, turunçgiller, sebze, yer fıstığı, soya fasulyesi, büyükbaş hayvanları

ASKERİ GÜÇ (2004)

Askeri Kuvvetler	Kara, Hava, Deniz
Asker Sayısı	1,6 milyon (Askerliğe elverişli nüfus)
Askeri Harcamalar (yıllık)	1.3 milyar \$ (1999)

DIŞ TİCARET (2003)

İHRACAT	14,3 Milyar ABD \$
İTHALAT	6,3 Milyar ABD \$
DENGE	8 Milyar ABD \$
HACİM	20,6 Milyar ABD \$
BAŞLICA İHRAÇ MALLARI	Ham petrol, refine edilmiş petrol ürünleri
BAŞLICA İTHAL MALLARI	Makina, ulaşım teçhizatı, gıda, işlenmiş ürünler
İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER	İtalya %42,5; Almanya %13,5; İspanya %13,5; Türkiye %8 (2002)
İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER	İtalya %26,1; Almanya %9,8; İngiltere %7,1; Tunus %6,4; Japonya %6,3; Fransa %5,7 (2002)

II. TÜRKİYE – LİBYA İKİLİ İLİŞKİLERİ

Anlaşma ve Protokoller

ANLAŞMA ADI	İmza Tarihi	R. G. Tarih	R. G. Sayısı
İktisadi İşbirliği ve Ticaret Anlaşması	05.01.1975	26.09.1975	15368
Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması	05.01.1975	13.05.1975	15235
Ticaret Anlaşması	06.10.1996	28.08.1997	23094
İkili Hava Ulaştırması Anlaşması	11.08.1975	14.08.1979	16727
İşgücü Anlaşması	05.01.1975	13.05.1975	
Denizcilik ve Deniz Nakliyatı Alanlarında İşbirliği Anlaşması	30.05.1975	16.11.1975	15414
Sosyal Güvenlik Anlaşması	20.03.1976		
Deniz Nakliyatı Ortak Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma	17.05.1977	25.07.1979	16707
Ticari ve Mali İşbirliği Anlaşması	02.05.1978	13.05.1978	16286
Ortak Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri Şirketi'ne İlişkin Anlaşma	30.12.1978	30.01.1979	16535
Ortak İnşaat ve İşletme Şirketi'ne İlişkin Anlaşma	30.12..1978	30.01.1979	16535
Ortak Tarım ve Hayvancılık Şirketi'ne İlişkin Anlaşma	30.12.1978	30.01.1979	16535
İktisadi, Sınai ve Zirai İşbirliği Protokolü	27.06.1981	25.09.1981	17469
Ticari İşbirliği Protokolü	27.06.1981	25.09.1981	17469
13 Eylül 1984 Tarihli Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma	09.08.1985	22.09.1985	
19. Dönem KEK Toplantısı Protokolü	06.08.2004	07.05.2005	25808

Ticari İlişkiler

A. Yıllar İtibariyle Dış Ticaret (1.000 Dolar)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
1990	220.541	487.090	-266.549	707.631
1991	237.476	281.431	- 43.955	518.907
1992	246.597	445.496	-198.899	692.093
1993	246.269	131.021	115.248	377.290
1994	179.427	319.576	-140.149	499.003
1995	238.315	385.220	-146.905	623.535
1996	243.636	476.304	-232.668	719.940
1997	186.614	532.998	-346.384	719.612
1998	95.195	342.863	-247.668	438.058
1999	139.621	502.060	-362.439	641.681
2000	95.547	786.160	-690.613	881.707
2001	67.473	847.847	-780.374	915.320
2002	157.573	754.042	-596.470	911.615
2003	254.733	1.071.288	-816.555	1.326.021
2004	335.842	1.514.054	-1.178.212	1.849.896

B. Libya'ya İhracatımızda Başlıca Ürünler (\$)

SITC	MADDE	2002	2003	2004
84	Giyim eşyası ve aksesuarları	55.359.331	92.291.799	145.363.042
89	Çeşitli mamul eşya	9.365.949	22.670.694	31.779.880
04	Hububat ve mamulleri	7.695.492	32.941.641	30.104.501
69	Metallerden nihai ürünler	10.914.124	16.046.419	15.784.029
77	Elektrikli makine ve cihazlar	8.300.690	8.486.019	13.573.320
65	Tekstil elyafı ve mamulleri	8.570.912	9.680.058	12.794.356
43	İşlenmiş sıvı ve katı yağlar	3.312.918	6.627.880	11.842.095
42	Bitkisel yağlar	1.361.594	2.872.437	7.772.216
72	Belirli san. makine ve cihazları	2.387.466	6.975.259	6.873.259
66	Metal dışı mineral mamuller	4.078.375	8.197.483	6.840.636
74	Değişik sanayi kollarında kullanılan makine ve cihazlar	3.512.262	3.467.910	6.718.996
85	Ayakkabılar vb.eşya	6.193.422	7.571.360	4.640.448
78	Kara ulaşım araçları	9.528.380	3.043.842	3.228.911
67	Demir ve çelik	11.436.597	8.952.031	3.010.590
	DİĞERLERİ	15.555.066	24.908.038	35.516.078
	Genel Toplam	157.572.578	254.732.870	335.842.357

C. Libya'dan İthalatımızda Başlıca Ürünler (\$)

SITC	MADDE	2002	2003	2004
33	Ham petrol	712.242.102	1.011.665.040	1.437.313.495
34	Havagazı, petrol gazları,doğal gaz	13.826.493	33.738.959	33.392.867
57	Plastik ve mamulleri	0	6.046.544	19.038.798
52	Anorganik kimyasallar	640.928	5.096.922	3.307.649
56	Gübreler	16.373.014	4.089.805	6.106.127
	DİĞERLERİ	10.959.691	10.650.200	14.894.824
	Genel Toplam	754.042.228	1.071.287.470	1.514.053.760

Bilgi İçin

E-mail: africa@dtm.gov.tr

Tel: 2047953